

אסתמה בתינוקות עד גיל שנה: האם אפשר להסתפק רק בטיפול באינהלציה?

מחקר שנערך במרכז "שניידר" קובע, כי התקפי אסתמה שכיחים גם בתינוקות מתחת לגיל שנה, וכי הם מגיבים היטב לטיפול בסטרואידים נשאפים ולרוב לא מצריכים טיפול סטרואידלי פומי

08:18 ,14.03.2016 Therapeutics & Pediatrics

אינהלציה בתינוקות (צילום: אילוסטרציה)

שתפו
המליצו

תגובות
הדפיסו
שלחו במייל

תסמינים דמויי קצרת כגון שיעול וצפצופים נשיפתיים שכיחים בקרב תינוקות רכים, אך ההבחנה בין אסתמה לדלקות זיהומיות של דרכי הנשימה מאתגרת ולעתים איננה אפשרית.

על רקע זה, פרופ' בנימין וולוביץ' ממרכז "שניידר" לרפואת ילדים ערך מחקר מקיף, שנועד לבדוק אם גם תינוקות חווים התקפי קוצר-נשימה העומדים באמות המידה של קצרת, ובנוסף, אם טיפול בקורטיקוסטרואידים נשאפים - קו טיפולי ראשון באסתמה בינונית וקשה בילדים - יועיל גם לתינוקות הצעירים. תוצאות המחקר פורסמו לאחרונה בכתב העת Therapeutics & Pediatrics.

מדגם המחקר כלל 1,500 ילדים בני פחות מחמש שנים, אשר הופנו למרכז רפואי שלישוני בין השנים 2000 ל-2013 בשל התקף אסתמה שלא הגיב באופן מספק לטיפול בקהילה. מאפיינים קליניים של תינוקות עד גיל שנה נבדקו מול מאפיינים מקבילים של ילדים בקבוצת הגיל 1-5.

31% מילדי המדגם היו בני פחות משנה. לא נמצאו הבדלים מהותיים בין הקבוצות בשיעורי הפניות למחלקות לרפואה דחופה או אשפוזים, משך תסמיני הקצרת, שיעור השימוש בביתאגוניסטים וטיפול בסטרואידים פומיים. גם לא נרשם הבדל משמעותי בשיעורי התחלואה באסתמה בקרב בני המשפחה של ילדי המדגם.

כל הילדים סבלו משיעול פרק זמן ממושך והשתעלו במהלך ביקורם הראשון בבית החולים, צפופים נשיפתיים איפיינו 45% מהילדים.

הטיפול במסגרת המחקר נחלק לשלושה פרוטוקולים - שניים התבססו על מרחיבי סימפונות קצרי טווח (ונטולין ודומיו) ובודיזוניד (budesonide) נשאף הפרוטוקול השלישי כלל טיפול דומה בתוספת אזיתרומיצין והופעל במידה ולא נצפה שיפור מספק תחת טיפול בשני הפרוטוקולים הראשונים או במידה ואובחנו תסמינים המכוונים למרכיב זיהומי הצפוי להגיב לאנטיביוטיקה.

מרבית הילדים (88%), עם וללא צפופים, הגיבו היטב לפרוטוקולים הטיפוליים ללא הבדל מהותי בין תינוקות לילדים מבוגרים יותר. שיעורי הפניות למיון ואשפוזים בעקבות התקפי אסתמה פחתו באופן מובהק, ללא שימוש בסטרואידים פומיים.

החוקר הראשי פרופ' וולוביץ מציין מספר נקודות מרכזיות שעלו מן המחקר:

1. גם לתינוקות מתחת לגיל שנה יש אסתמה ויש התקפי אסתמה שדומים בכל הפרמטרים שלהם לאסתמה ולהתקפי אסתמה בילדים גדולים יותר.

2. הטיפול בהתקפי אסתמה בסטרואידים נשאפים יעיל ביותר גם בילדים מתחת לגיל שנה (כמו בילדים גדולים יותר).

3. בילדים קטנים (גם מתחת לגיל 5 וגם מתחת לגיל שנה) סיפור של שיעול ממושך (גם ללא צפופים בבדיקה) צריך להיחשב כאסתמה וצריך לטפל בו כפי שמטפלים באסתמה עם צפופים. תוצאות הטיפול טובות כמו הטיפול בילדים המפגינים צפופים בנשימה.

4. טיפול משולב בתרופות אנטי אסתמתיות ואנזיל יעיל ביותר בהתקפי אסתמה קשים בילדים קטנים.

מקור:

Volovitz B, Nussinovitch M (2016) Presence and Treatment of Asthma Exacerbation in Infants and Children. *Pediat Therapeut*